

ที่ รล ๐๐๐๔.๑/๑๑๒๕๓

สำนักราชเลขาธิการ

พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง พระราชทานพระบรมราชานุญาต

เรียน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

อ้างถึง หนังสือที่ วธ ๐๒๘๓/๑๖๘๘ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

ตามที่ท่านได้มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูล
พระกรุณา ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเชิญพระราชดำรัส และ
พระบรมราชาวาทะคัดตัดตอน ตามสำเนาที่แนบไป ไปจัดพิมพ์เผยแพร่
ในรูปแบบของหนังสือเล่มเล็ก (ขนาดพกพา) เพื่อเสริมสร้างความรู้
ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคำสอนในศาสนาอิสลาม และเสริมสร้าง
ความสามานฉันท์และสันติสุขในสังคม ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

พระราชทานพระบรมราชานุญาต

(นายจิตรพัฒน์ ไกรฤกษ์)

รองราชเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
ราชเลขาธิการ

กองข่าว

โทร ๐ - ๒๒๒๕ - ๓๔๕๗ - ๖๒ ต่อ ๓๔๐๓

โทรสาร ๐ - ๒๒๒๔ - ๓๒๙๗

คำนำ

ภารกิจและบทบาทที่สำคัญของกระทรวงวัฒนธรรม คือ งานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นองค์รวมของความเป็นชาติ ในส่วนของภารกิจด้านศาสนานั้น กระทรวงวัฒนธรรม ได้ใช้มิติทางศาสนาเป็นแนวทางดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา โดยเปิดโอกาสให้ทุกศาสนาได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ดำเนินกิจกรรมในกรอบของศาสนา นั้นๆ อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักคำสอนของทุกศาสนามาเป็นแนวทางดำเนินชีวิต เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างค่านิยมที่ดีงามในสังคม

หนังสือ “ศาสนาอิสลามสอนอะไร” เป็นหนังสือที่ได้มีการจัดพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียบเรียงและจัดพิมพ์ขึ้นสำหรับพระราชทานแก่ประชาชนในจังหวัดภาคใต้ ผู้นับถือศาสนาอิสลาม และสำหรับประชาชนทั่วไป

เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติแด่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กระทรวงวัฒนธรรม ร่วมกับมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง จึงได้จัดพิมพ์หนังสือ “ศาสนาอิสลามสอนอะไร” อีกครั้ง เป็นจำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม เพื่อแจกจ่ายให้แก่ประชาชนคนไทยทั่วไปได้อ่านกันอย่างกว้างขวาง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือ “ศาสนาอิสลามสอนอะไร” ดังกล่าวนี้อาจก่อประโยชน์แก่ผู้สนใจทั่วไป และ

เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ เสริมสร้างความรู้
ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคำสอนของศาสนา
อิสลาม ซึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างความสมานฉันท์
ระหว่างผู้นับถือศาสนาต่างๆ ที่อยู่ในแผ่นดินไทย
ให้เกิดความเข้าใจและมีความเคารพในความเชื่อ
ที่แตกต่างกัน สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
มีความรักและความสามัคคีในฐานะคนร่วมชาติ
เดียวกัน

(คุณหญิงทิพาวดี เมฆสุวรรณ)
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

“...ศาสนาอิสลามนี้มีความดีเป็นพื้นฐานสมควรที่จะสนับสนุน เพราะว่าศาสนาอิสลามสอนให้ทุกคนเป็นพลเมืองดี ทุกคนมีความเข้มแข็ง มีวินัย และมีความปรารถนาดีต่อกัน นี่เป็นหลักที่สำคัญ และหลักนี้ถ้าสนับสนุนให้เข้าใจอย่างดีก็จะทำให้มีความคิด มีความเจริญ มีความก้าวหน้าและความมั่นคงกันทั่วทุกคน ถ้าเราสามารถที่จะเข้าถึงประชาชนได้ง่ายทุกคน ก็จะทำให้เรามีการปกครองที่สมบูรณ์ ทำให้ทุกคนได้รับผลการจัดงานของชาติได้อย่างดี สำหรับเรื่องของการเผยแพร่ศาสนาที่แท้จริงนี้ยิ่งมีความสำคัญมาก ก็เพราะว่าในปัจจุบันนี้สังคมของประเทศ รู้สึกว่าสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงขึ้นไป มีวิชาการทางวัตถุใหม่ๆ ที่

ทำให้เราสามารถพัฒนาชีวิตให้มีความสะดวก มีความสุขสบายใจมากขึ้น ถ้าสามารถที่จะชี้แจงว่าศาสนาได้ขัดกับความก้าวหน้าเลย ก็จะทำให้เราสามารถที่จะช่วยให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การที่ธรรมจาริกได้ไปสั่งสอนศาสนาที่แท้ที่เหมาะสม พร้อมกับได้นำความเจริญทางวัตถุ เช่นทางแพทย์ไปเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ที่อยู่ห่างไกลหรือที่ราชการไปไม่ถึง เป็นการกุศลอย่างยิ่ง เพราะว่าการเข้าใจผิดมีอยู่ว่า ผู้ที่นับถือศาสนาอย่างเคร่งครัดต้องไปรับสิ่งที่มาใหม่ ซึ่งเป็นสิ่งตรงข้ามกับความมุ่งหมายและคำสั่งสอนของพระมะหะหมัด พระมะหะหมัดมุ่งสั่งสอนให้ทุกคนพยายามขวนขวายสิ่งที่ดีที่งามเพื่อที่จะให้คนมีความมั่นคง และหมู่คณะมีความมั่นคง

ที่พูดถึงหมู่คณะก็มีได้หมายถึงเฉพาะหมู่คณะในหมู่บ้านหรือในญาติพี่น้อง แต่ว่าหมู่คณะในชาติบ้านเมือง ซึ่งพระมหากษัตริย์ก็ได้ทรงสั่งสอนไว้ว่า ผู้ที่อยู่ในบ้านเมืองใดก็ต้องช่วยกันรักษาบ้านเมืองนั้นให้สงบ ให้เจริญ ประเทศไทยของเรามีผู้ที่นับถือศาสนาต่าง ๆ หลายศาสนา ล้วนแต่อยากจะทำให้คนอื่นมีความรู้ เป็นคนที่สามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ มีความสงบสุข ฉะนั้นศาสนาอิสลามที่มีอยู่อย่างแน่นแฟ้นโดยเฉพาะในจังหวัดสี่จังหวัดที่กล่าวออกมา จึงเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ เพื่อให้ประเทศชาติของเราได้ก้าวหน้า รุดหน้าออกไป โดยใช้กำลังของประชาชนที่ปฏิบัติตนในทางที่ดีที่ชอบมาช่วยกัน ฉะนั้นประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลาม

จึงมีส่วนสำคัญ ในการสร้างบ้านเมืองให้เจริญ
และมั่นคง...”

กระแสพระราชดำรัส

พระราชทานแก่คณะธรรมจาริก

ณ ตีกรับรอง ทักษิณราชนิเวศน์ จังหวัดนราธิวาส

วันพุธ ที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๑๖

“...เรื่องศาสนานี้จะเป็นศาสนาใด หากปฏิบัติ
 โดยดีและถูกต้อง ก็ย่อมจะมีประโยชน์อย่างยิ่ง
 สำหรับแต่ละบุคคล และเป็นประโยชน์สำหรับ
 ส่วนรวมด้วย เพราะว่าบุคคลที่มีความคิดดี ทำดี
 ตั้งใจดี จึงทำให้ส่วนรวมอยู่เย็นเป็นสุข และ
 แต่ละบุคคลก็ได้รับผลดีตอบแทน ทำให้มีชีวิต
 ที่เบิกบาน มีชีวิตที่ราบรื่น มีความเจริญ
 ก้าวหน้า...”

พระราชดำรัส

ในโอกาสที่คณะกรรมการจัดงานเมาลิดกลาง
 ฮ.ศ. ๑๔๐๐ ฝ่าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน
 เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย
 ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
 วันจันทร์ ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๒๔

“...ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาที่ยกย่องกัน
ทั่วไปว่าประกอบด้วยคำสอนอันสมบูรณ์ครบถ้วน
ทั้งส่วนที่เป็นบทบัญญัติทางศาสนาแท้ ๆ และ
ส่วนที่เป็นบทบัญญัติทางระเบียบสังคม ซึ่งเอื้อ
อำนวยให้อิสลามิกชนสามารถครองตนอยู่ได้ใน
ความสุจริต และครองชีวิตอยู่ร่วมกันได้โดยผาสุก
มั่นคง...”

พระบรมราชาโชวาท

พระราชทานแก่ผู้นำศาสนาอิสลาม (อิหม่าม)

ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

และผู้แทนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

เขตการศึกษา ๒

ณ ศาลาบุหลัน ทักษิณราชนิเวศน์

วันอังคาร ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๒๙

ศาสนาอิสลามสอนอะไร

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงมีพระราชปรารภว่าควรจะมีหนังสือแนะนำคำสั่งสอนในศาสนาอิสลาม สำหรับพระราชทานแก่ประชาชนในจังหวัดภาคใต้ ผู้นับถือศาสนาอิสลามและสำหรับผู้ประสงค์จะทราบทั่วไป จึงพระราชทานพระราชดำริและโปรดเกล้าฯ ให้คุณหญิงสมร ภูมิณรงค์ เลขาธิการจุฬาราชมนตรีเรียบเรียงเรื่อง “ศาสนาอิสลามสอนอะไร” ตรวจสอบโดยนายต่วน สุวรรณศาสน์ จุฬาราชมนตรีแล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดพิมพ์ขึ้น

วังสระปทุม

๒๐ มกราคม ๒๕๑๔

ศาสนาอิสลามสอนอะไร

อิสลามเป็นนามของศาสนาหนึ่ง ซึ่งนับถืออัลเลาะห์เป็นพระเจ้า และมีนบีมุฮัมมัดเป็นผู้เผยแพร่วาทะคำสั่งสอนศาสนาเป็นศาสนาดองค์สุดท้าย การเผยแพร่นี้เป็นไปตามโองการของพระผู้เป็นเจ้าซึ่งประทานลงมาตามเหตุการณ์ของโลกและโองการต่างๆ นั้นได้รวบรวมเขียนไว้เป็นคัมภีร์ในโอกาสต่อมา ซึ่งเราเรียกว่า พระคัมภีร์อัลกุรอาน

ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาแห่งจิตใจ ศาสนาแห่งความรู้สึกนึกคิด ศาสนาแห่งการปฏิบัติ ศาสนาอิสลามไม่มีสิ่งใดเป็นเครื่องหมายแทนหรือรูปสักการะ แต่เราปฏิบัติศาสนกิจด้วยการระลึกถึงพระเจ้า ด้วยจิตใจจริงๆ ผู้ที่นับถือ

ศาสนาอิสลามเราเรียกว่า มุสลิม หรือ
อิสลามิกชน มุสลิมจะต้องปฏิบัติศาสนกิจ
เท่าๆ กัน ทั้งชายและหญิง ด้วยหลัก ๕
ประการหรือเรียกว่า มุขยบัญญัติ ๕ ประการ
คือ

๑. การกล่าวปฏิญาณตน หมายถึง ผู้ที่จะยอมรับนับถือศาสนาอิสลามนั้นต้องปฏิญาณตนและเชื่อถือโดยเด็ดขาดว่ามีพระผู้เป็นเจ้าสร้างโลกสรรพสิ่งในโลก คือ อัลเลาะห์องค์เดียว คำปฏิญาณนั้นมีความหมายว่า “ข้าพเจ้าขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าที่เคารพสักการะโดยเที่ยงแท้ นอกจากอัลเลาะห์องค์เดียว และขอปฏิญาณว่า นบีมุฮัมมัด เป็นทูตของพระองค์อัลเลาะห์”

จะเห็นได้ว่าหลักข้อแรกของการปฏิบัตินั้นอยู่ที่จิตใจ เพราะการกล่าวจะเป็นผลได้ ต้องด้วยมีจิตใจมุ่งตรงตามความหมายดังกล่าว และเป็นการกล่าวที่วาจาและใจต้องตรงกัน เพียงกล่าว ๒ ประโยคนี้ พร้อมกับจิตใจมุ่งตรงก็นับว่า

เราได้ยอมรับนับถือศาสนาอิสลามโดยสมบูรณ์ และผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามอยู่แล้วก็ต้องกล่าว ๒ ประโยคนี้อยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลาละหมาด ๕ เวลา เป็นการเตือนใจให้ระลึกถึงพระเจ้าและศาสดา และขอบคุณอยู่เสมอที่เราได้มีชีวิตอยู่ในโลกนี้ แม้ใครจะได้ยินคำกล่าวหรือไม่ก็ตาม และหากกล่าวบ่อยๆ ก็จะเป็นกุศล

๒. การนมัสการ ๕ เวลา การทำนมนัสการนี้ไม่ต้องใช้เวลามากนัก เพียง ๑๐ นาทีก็จะเป็นการเพียงพอ **การทำนมนัสการคือการสำรวมจิตใจระลึกถึงพระผู้เป็นเจ้า** นับว่าเป็นการฝึกจิตและเพิ่มพูนความสามารถในการตั้งสมาธิโดยหัวใจบริสุทธิ์ เป็นการผ่อนคลายความนึกคิดที่ฟุ้งซ่านและผ่อนคลายความตึงเครียดในการประกอบภาระงานได้เป็นอย่างดี การนมนัสการ ๕ เวลานั้นคือ เช้า บ่าย เย็น ค่ำ และกลางคืน การนมนัสการในเวลา บ่ายหรือเย็น ก็ไม่ทำให้เสียเวลาประกอบภาระงาน เพราะตรงกับเวลาพักผ่อนของเราพอดี คือ ประมาณเที่ยงครึ่ง สี่โมงครึ่ง ห้าโมงครึ่ง ถ้าผู้ใดปลีกเวลาทำได้ก็เป็นการดีเสียกว่าจะพักผ่อนเฉยๆ เพราะจะช่วยเพิ่มพูนกำลังทางจิตใจ

สงบอารมณ์ หลังจากนั้นก็จะเกิดความสุขขึ้น
เริ่มต้นกิจการใหม่ด้วยดี เกิดผลดีทางการงาน
การประกอบพิธีนมัสการทำได้ทุกที่ แม้มิใช่
มัสยิด แต่ขอให้มีความสะอาดเท่านั้น ฉะนั้น
ถ้าสถานที่ทำงานจะได้จัดห้องเล็กๆ ไว้ก็จะทำกัน
ได้โดยสะดวกเพราะทำที่ละก็คนก็ได้ ทำเป็นหมู่
ก็ได้ โดยฉินหน้าไปทางกะอ์บะฮ์ ซึ่งเป็นศูนย์รวม
ของมุสลิมผู้ที่จะประกอบบัญญัติข้อนี้ ต้องเป็น
ผู้ที่มีความสะอาดในเครื่องแต่งกาย ร่างกาย
ต่อจากนั้นก็ต้องทำความสะอาดทางใจคือการ
สำรวม

มนุษย์เราโดยปกติวิสัย ถ้าได้ทำการตกแต่ง
ร่างกายอยู่เสมอ ก็จะแลดูสะอาดสะอาดอัน ฉันใด
ก็ดี การที่มุสลิมต้องมีภารกิจในการที่ต้องกระทำ

นมัสการวันหนึ่งกับคืนหนึ่ง ๕ เวลา ก็ย่อมเป็นการแสดงให้เห็นว่า เราได้ชำระร่างกายของเรา ๕ ครั้ง เพราะก่อนจะทำการนมัสการ เราต้องชำระมลทินในตัวของเราก่อน อาทิ ล้างฝ่ามือ ล้างหน้า ล้างมือถึงข้อศอก เช็ดศีรษะ และล้างเท้าถึงตาตุ่ม ความสะอาดก็จะมีขึ้นแก่ตัวเรา ใบหน้าของเราก็จะนวลผ่องอยู่ตลอดเวลา ถูกต้องตามสุขอนามัย

หลักข้อนี้จึงก่อให้เกิดพลังทางจิต เป็นผู้มีจิตใจบริสุทธิ์ สะอาด ปราศจากอคติ และเยือกเย็น

๓. การบริจาคทรัพย์ตามศาสนบัญญัติ

คือ การจัดให้มีระบบการสังคมสงเคราะห์ ประการหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือให้ผู้อื่นมีการกินดี อยู่ดี ด้วยการบริจาคเงินทอง สิ่งเพาะปลูก สินค้า ผลไม้ (อินทผลัม องุ่น) ปศุสัตว์ ที่มีอยู่ในครอบครองเมื่อครบ ๑ ปี ด้วยอัตราที่คิดไว้ตามหลักการทางศาสนา คือ ร้อยละ ๒ ๑/๒ ต่อปี แก่บุคคล ๘ ประเภท คือ

- ๓.๑ คนอนาถา เด็กกำพร้า
- ๓.๒ คนขัดสน
- ๓.๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้รับ
- ๓.๔ ผู้เลื่อมใสเข้ารับนับถือศาสนาอิสลามในระยะแรกๆ

- ๓.๕ ไถ่ทาส
- ๓.๖ ผู้เป็นหนี้มาเพื่อการกุศล
- ๓.๗ คนเดินทางที่ขาดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
- ๓.๘ นักรบ

การปฏิบัติดังกล่าวแล้ว ก็คือหลักการสังคมสงเคราะห์ปัจจุบัน คือให้ผู้มีฐานะดีได้มีโอกาสในการอุปถัมภ์ค้ำชูผู้มีฐานะต่ำกว่า หรือใช้ทรัพย์สินที่จำเป็นที่ตนจะต้องบริจาคไปในทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ผู้ใดประกอบตามศาสนบัญญัติข้อนี้ก็จะเป็นผู้มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ผู้ที่บริจาคตามหลักการที่ศาสนาบัญญัติไว้ และเลือกบริจาคมกับบุคคลต่างๆ ดังกล่าวนั้นตามที่เหมาะสม ผู้ใดที่เป็นผู้ที่จะต้องบริจาคมก็รู้อยู่กับ

ตนเอง เพราะทุกคนรู้ว่าตนเองนั้นมีทรัพย์สิน
เท่าใด ควรจะบริจาคเท่าใด และถ้าหากจะไม่
บริจาคก็ไม่มีใครว่าอะไร เพราะเป็นบทบัญญัติ
ทางศาสนา ไม่มีการลงโทษในโลกนี้ แต่เมื่อ
เขาเดินทางไปเฝ้าพระเจ้าเป็นเจ้าในโลกหน้า เขาก็
จะต้องถูกชำระบาปในการปกปิดของเขา และ
ในการบริจาค ศาสนาก็ไม่ให้ทำอย่างแบบโอ้อวด
ในความมั่งมีด้วย การบริจาคข้อนี้ผิดกับการ
บริจาคทาน เพราะการบริจาคทานไม่มีข้อ
กำหนดแล้วแต่ศรัทธา และทำได้ทุกโอกาส

๔. การถือศีลอดในเดือนรอมดอน คือ การละเว้นจากการกิน การดื่ม นับตั้งแต่แสงอรุณขึ้น จนกระทั่งพระอาทิตย์ตก ในเดือนที่ ๙ ของศักราชอิสลามเป็นเวลาหนึ่งเดือน การถือศีลอดก็มีข้ออดอาหาร อดน้ำเท่านั้น ยังต้องถึงพร้อมด้วยการอดกลิ่นต่อกิเลสและความอ่อนแอทั้งหลายอีกด้วย การถือศีลอดที่ทำกันมากก็เนื่องจากความเชื่อมั่นและศรัทธาในเอกองค์อัลเลาะห์ ซึ่งก่อให้เกิดพลังในดวงจิตที่จะต่อสู้กิเลสทั้งหลายและสามารถประกอบกิจการงานได้อย่างปกติสุขเช่นในเดือนอื่น ในระหว่างการถือศีลอดจะต้องเว้นจากการพูดหยาบคาย ชู้ช้าลามกและอื่นๆ พยายามทำความดีมากเป็นพิเศษเหนือเดือนอื่น แจกจ่ายอาหารแก่

ผู้ถือศีลอดและยากจน หมั่นประกอบศาสนกิจ
บัญญัติข้อนี้เป็นบัญญัติที่มุสลิมทั้งชายและหญิง
จะต้องถือปฏิบัติ เว้นแต่ผู้เดินทางไกล ผู้ป่วยที่
แพทย์ห้าม หญิงมีครรภ์ หญิงแม่ให้นม หญิงที่มี
ประจำเดือน ผู้ชราภาพ แต่อย่างไรก็ดีก็ต้องชดใช้
ในเวลาอื่นหรือเดือนอื่นตามความสามารถของ
ผู้ที่ขาดการถือศีลอดไว้

โดยธรรมข้อนี้หากผู้ใดปฏิบัติก็จักเป็นผู้รักสงบ
มีขันติธรรม มีความเมตตากรุณา มีความเห็นอก
เห็นใจผู้อื่นในความยากลำบากทั้งหลาย รัก
ระเบียบวินัย ปฏิบัติตามแบบแผนของกฎหมาย
บ้านเมือง มั่นคงในศีลธรรม ซึ่งทุกอย่างเป็น
สิ่งประเสริฐที่จะช่วยกันพัฒนาจิตใจมนุษย์ให้
สูงส่ง

การถือศีลอดบางที่ก็ดูเหมือนว่าเป็นวิธีการทางศาสนาที่ค่อนข้างยากลำบาก แต่ที่จริงแล้วความยากลำบากนี้หาเป็นการบั่นทอนชีวิตหรือสิ่งประกอบอย่างไรไม่ หากเป็นการลดความสุข ความฟุ้งซ่านอันเกิดขึ้นเพราะจิตใจของเรา เอาแต่ไฝหาความฟุ่มเฟือยอย่างไม่รู้จักหยุดรู้จักหย่อนในด้านสุขภาพก็ไม่มีอะไรที่จะเป็นเครื่องบั่นทอน เพราะในระยะหนึ่งเดือนนั้น เรายับประทานเป็นเวลา หยุดเป็นเวลา เป็นการพักผ่อนไปในตัว ไม่ทำให้เกิดท้องเสีย หรือมีโรคอื่นแทรกประการใด และสามารถลดความสมบูรณ์เกินไปลงได้ด้วย

การถือศีลอดต้องปฏิบัติทุกคน ไม่มีข้อยกเว้นสำหรับคนรวย คนจน ผู้หญิง ผู้ชาย พระศาสดาหรือกษัตริย์ ก็ต้องถือปฏิบัติทุกคน

๕. การประกอบพิธีฮัจญ์ บัญญัติข้อนี้สำหรับมุสลิมที่มีความสามารถจะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครมักกะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบียได้ ความสามารถในที่นี้หมายถึง มีทรัพย์สินพอที่จะเดินทางไปและกลับ มีพอจะเลี้ยงครอบครัวที่อยู่ข้างหลัง มีความปลอดภัยในการเดินทาง มีสติสัมปชัญญะ มีร่างกายแข็งแรง **พิธีฮัจญ์จะต้องประกอบ ณ นครมักกะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบียแห่งเดียว** จะจำลองสถานที่นี้มาไว้ที่ใดเพื่อประกอบศาสนกิจข้อนี้ไม่ได้ การประกอบพิธีฮัจญ์มีหลักการใหญ่ คือ การเวียนรอบไบตุลเลาะห์อันเป็นมัสยิดหลังแรกที่ถูกสร้างขึ้นสำหรับมนุษยชาติ เป็นทิศทางที่

พี่น้องมุสลิมใช้เงินหน้าไปเมื่อทำนมัสการ เป็นสถานที่สำหรับประกอบศาสนกิจของประชากรมุสลิมทั่วทุกมุมโลก โดยมีได้คำนึงถึงความแตกต่างในศักดิ์ตระกูล ความมั่งคั่งในสารสมบัติ ความยากจน ผิพรรณ และชาติชั้นอย่างใด แต่คำนึงในศักดิ์ศรีแห่งมนุษยชาติซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ด้วยพลังและค่าใช้จ่ายของตนเอง ตามใจสมัคร ด้วยเครื่องแต่งกายอย่างเดียวกัน ทั้งหมดไปรวมในสถานที่เดียวกัน ในเวลาเดียวกัน ด้วยจิตสมาธิมุ่งตรงต่อเอกภาพของอัลเลาะห์เจ้าเปรียบเสมือนองค์การสหประชาชาติในปัจจุบัน และเพื่อทำความรู้จักกับนานาชาติ

ผู้ปฏิบัติศาสนกิจในข้อนี้ จะได้หลักสามัคคีธรรมเป็นประการแรก เพราะการอยู่รวมกันของบุคคลหลายประเภทนี้จะอยู่รวมกันได้ก็เพราะการสร้างความเข้าใจดีต่อกัน สร้างความเห็นอกเห็นใจต่อกัน อันนำมาซึ่งความเป็นเอกภาพของมวลมุสลิม นอกจากนี้ยังเป็นการให้ทุกคนได้สำนึกว่าความเท่าเทียมกัน เพราะในขณะที่ประกอบศาสนกิจนั้นเราต้องอยู่ในสถานที่เดียวกัน แต่งกายเหมือนกัน ไม่มีการเหลื่อมล้ำต่ำสูง ผู้ที่เคยอยู่ในเคหาสน์ใหญ่โตก็ต้องมาอยู่ในพื้นที่เดียวกับผู้ที่อยู่ในบ้านเล็กๆ ผู้ที่เคยใช้เครื่องแต่งกายที่โอ้อ่า ก็ลดมาใช้เครื่องแต่งกายเหมือนกับผู้ที่เคยใช้ผ้าถุงผืน ห่มผืน กินอยู่หลับนอนในทะเลทราย ไม่มีฟูกรองรับ เป็นระยะ

เวลาของการสำนึกตัว รู้จักความยากลำบาก และมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น มีความอดทนในสภาพการต่างๆ รู้จักการอยู่ร่วมกัน รู้จักการเดินทาง เป็นต้น

บัญญัติข้อนี้เป็นบัญญัติที่บังคับสำหรับผู้มีฐานะความสามารถที่จะเดินทางไปได้เท่านั้น ให้มุสลิมพึงมีโอกาสได้ปฏิบัติในชั่วชีวิตหนึ่งเพียงครั้งหนึ่งเท่านั้นสำหรับส่วนตัว ส่วนผู้ที่ไม่อยู่ในข่ายดังกล่าวนั้น ก็ไม่เป็นการบังคับที่จะถือปฏิบัติเพียงแต่ให้มีใจยึดมั่นในหลักธรรมก็เพียงพอแล้ว

มุขยบัญญัติ ๕ ประการที่กล่าวมาแล้วนี้
มุสลิมถือปฏิบัติได้อย่างเคร่งครัด ก็เพราะความ
เกรงกลัว รักและนับถือในพระผู้เป็นเจ้า ผู้ใด
เกรงกลัว เขาก็จะกระทำในสิ่งที่พระองค์ทรงใช้
และงดเว้นในสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม เพราะพระ
ผู้เป็นเจ้าเท่านั้นที่จะบันดาลให้ทุกสิ่งทุกอย่างใน
โลกนี้เกิดขึ้นมา ให้เราตาย ให้เราเกิด ให้เราเป็นสุข
ให้เราทุกข์ ให้เรารวย ให้เราจน ให้มีความลำบาก
ให้มีความสบาย และเราทุกคนก็คือผู้รับ โดย
เหตุนี้เราต้องเกรงกลัวด้วยการปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงาม
อีกประการหนึ่งมุสลิมมีความเชื่อถือว่าทุกชีวิต
จะต้องตาย และจะต้องไปอยู่ในแดนสุคติ
(สวรรค์) หรือแดนทุคติ (นรก) ด้วยการกระทำ
ของตนเป็นเครื่องชี้ทางไป หากทำสิ่งที่ดี

ประพฤติดี ก็จะไปอยู่ในแดนที่มีความสุข หากเราประพฤติชั่ว เราก็จะได้ไปอยู่ในแดนที่มีแต่การทรมาน

จากความเกรงกลัวและความศรัทธาว่า ทุกชีวิตจะต้องได้รับผลตอบแทนในการกระทำความดีนี้ ทำให้มุสลิมทำแต่ความดีทั้งในที่ลับและที่แจ้ง แม้ว่ามนุษย์จะมองไม่เห็น แต่จะเชื่อมั่นว่าจะมีพระศาสนทูตเป็นผู้คอยจดความดีและความชั่วของเราไว้ เพื่อชำระบาปบุญของเราในภพหน้า

นบีมุฮัมมัด มุสลิมถือว่าเป็นศาสดาองค์สุดท้ายในศาสนาอิสลาม แต่เป็นผู้ที่ได้รับโองการพิเศษจากพระองค์อัลเลาะห์เจ้าเพื่อนำไปสั่งสอนมนุษย์ พระองค์ได้ประทานหลักศาสนบัญญัติลงมาอย่างครบถ้วนแก่ศาสดาองค์นี้

ฉะนั้นท่านนบีมุฮัมมัดจึงเป็นผู้ที่ได้รับความโปรดปรานเป็นพิเศษจากพระผู้เป็นเจ้า ท่านก็ต้องมีอะไรพิเศษในตัว นับตั้งแต่อุปนิสัย บุคลิก ลักษณะและอื่นๆ ซึ่งบุคคลรุ่นหลังจะได้ถือเป็นตัวอย่างและเจริญรอยตาม พระวาระของท่านต่อนหนึ่งสอนให้มนุษย์เป็นผู้มีมารยาทดี อันเป็นคุณสมบัติที่ทุกคนควรจะได้ปลูกฝังพระวาระของท่านต่อนั้นมีความว่า

“ศรัทธาชนที่มีความศรัทธาอันสมบูรณ์นั้นคือผู้ที่มีมารยาทดียิ่งในหมู่เขา”

อุปนิสัยของท่านนบี มีอะไรบ้างที่ควรจดจำและขอยกมาเป็นบางข้อ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ และอบรมสั่งสอนกุลบุตรกุลธิดาของท่าน คือ

๑. มีความละเอียดแก่ตนเอง ที่จะละเมิด
ข้อห้ามของพระเจ้า
๒. ให้ความสงเคราะห์แก่ผู้ที่มาขอ หรือ
คนยากจน
๓. ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามผู้ขัดสน
๔. เมื่อพบปะเพื่อนฝูงให้การทักทายก่อน
๕. ไม่เย่อหยิ่ง จองหอง อวดดี
๖. ไม่ถือตัว ไม่ยกตนข่มท่าน

แนวทางปฏิบัติ ๖ ประการที่กล่าวมา ล้วนแต่
เป็นอารมณ์อันหาที่เปรียบมิได้ แม้ผู้ใดจะ
แต่งกายด้วยเสื้อผ้า แพรพรรณและเครื่องประดับ
ที่สูงด้วยค่า แต่ถ้าหากขาดอารมณ์ ๖ ประการ
ก็หาเป็นบุคคลที่ควรแก่การยกย่องไม่

ศาสนาอิสลาม สอนให้คนยึดมั่นในศาสนาและละเว้นจากการทำลายตนเอง การฟุ่มเฟือยหรือสุรุ่ยสุร่าย การทำตนให้เป็นที่อับยศอดสู และการเอาของผู้อื่นมาเป็นของตน นั่นคือสอนคนให้ห่างเหินจากกิเลสและอบายมุขต่างๆ ซึ่งเป็นเครื่องบั่นทอนอนาคต นอกจากสอนให้ละเว้นแล้วยังได้วางบทลงโทษแก่ผู้ที่กระทำดังกล่าวในวันปรกษอีกด้วย

คุณธรรมที่ควรปลูกฝังในตัวเอง ศาสนาอิสลามก็สอนให้รู้จักการขอบคุณผู้ที่มีพระคุณ ให้มีความอดทนในการทำมาค้าดี อดทนในการละเว้นความชั่ว ปลูกความรัก ความบริสุทธิ์ใจให้พอเพียงในสิ่งที่ตนมีอยู่ และให้ทำตนเป็นที่

ไว้วางใจของผู้อื่น และตรงกันข้าม ก็ให้หลีกเลี่ยง
จากการพูดเท็จ การผิดสัญญา การสงสัยคนอื่น
ในทางชั่ว การคิดว่าตนเองวิเศษกว่าคนอื่น
การโอ้อวด การบันดาลโทษะ การตระหนี่ถี่เหนียว
การอิจฉาริษยา การกล่าวร้ายป้ายสี การยุแหย่
การนินทา และการทุจริต การสาบานเท็จ

คุณธรรมจะเพิ่มพูนและอธรรมจะค่อยๆ หายไปถ้าเราได้ถือปฏิบัติในมุขยบัญญัติอย่างจริงจัง เพราะคนเราถ้ามีการสำรวมจิตใจได้ ก็จะก่อให้เกิดคุณธรรมทั้งสิ้น ฉะนั้นจึงพอจะสรุปได้ว่า หลักศาสนบัญญัติข้อใหญ่ๆ ๕ ประการ นั้น เป็นที่มาแห่งคุณธรรมทั้งหลาย เป็นบ่อเกิดแห่งการสังคมสงเคราะห์ เป็นบ่อเกิดแห่งการอยู่ร่วมกันด้วยความสุขทั้งสิ้น นอกจากนี้จะได้รับบุญกุศลตามที่พระองค์อัลเลาะห์เจ้าได้ทรงบัญญัติไว้แล้ว

อัลกุรอาน เป็นนามคัมภีร์สูงสุดของศาสนาอิสลาม เป็นคัมภีร์ที่รวบรวมคำตรัสของพระผู้เป็นเจ้า ที่ได้ประทานแก่ท่านนบีมุฮัมมัดที่ละเล็กละน้อย ตามเหตุการณ์ในสมัยนั้นจนครบถ้วน ในระยะเวลา ๒๒ ปี กับ ๓ เดือนรวมทั้งสิ้น ๖,๖๖๖ วรรค มี ๑๑๒ บท แบ่งเป็น ๓๐ ส่วน ข้อความและสำนวนโวหารของพระคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาที่สูงที่สุด ซึ่งก็วิอาหรับชั้นสูงไม่สามารถที่จะประพันธ์เทียบเคียงได้ ข้อความในพระคัมภีร์อัลกุรอานแบ่งออกเป็นบัญญัติเกี่ยวกับคุณของการกระทำดี การกระทำชั่ว การบังคับและอนุญาตให้ปฏิบัติ การห้ามมิให้ปฏิบัติ การเปรียบเทียบ พงศาวดาร การอนุญาตและห้ามในเรื่องการอุปโภคบริโภค การวิงวอน

และมีบางวรรคที่ไม่เหมาะสมก็ยกเลิก เนื่องจากไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในสมัยนั้น พร้อมกันนั้นก็ยังมีบางวรรคที่นำมาแทนวรรคที่ยกเลิก พระคัมภีร์อัลกุรอานจึงเป็นคัมภีร์ที่สมบูรณ์ไม่ขาดตกบกพร่อง ไม่มีการแก้ไขหรือสังคายนาโดยมนุษย์ และไม่มีข้อความที่ขัดแย้งกัน

ความสำคัญของพระคัมภีร์อัลกุรอานก็คือเป็นหลักปฏิบัติโดยทั่วไป ประกอบด้วยภาคนมัสการ ความแพ่งครอบครัวมรดก และความอาญา นอกจากนี้ก็ยังมีความรู้วิชาการต่างๆ อีกมากมาย ข้อความในพระคัมภีร์นี้รวบรวมไว้ด้วยข้อความของคัมภีร์ต่างๆ ที่พระผู้เป็นเจ้าเคยประทานแก่ศาสดาองค์ก่อนๆ และยิ่งกว่านั้นสรรพสิ่งทั้งหลายที่มีอยู่ในพิภพนี้ทั้งอดีตและ

อนาคต ปราบกฏอยู่ในใจความของพระคัมภีร์
อัลกุรอานทั้งสิ้น

การที่ท่านนบีมุฮัมมัดได้รับพระคัมภีร์อัลกุรอาน เป็นเวลาที่ยาวนานมากถึงเกือบยี่สิบสามปี ตาม เหตุการณ์ของโลกในสมัยนั้น ระยะเวลาจนถึง ยี่สิบสามปี ถ้าเป็นมนุษย์ก็เป็นผู้ที่มีความคิด รอบคอบ มีสติสัมปชัญญะบริบูรณ์ ข้อห้ามที่ ลงมาแต่ละครั้งก็เป็นการห้ามปรามที่ละอย่าง ให้ทำที่ละอย่าง เมื่อประทานแก่ท่านนบีมุฮัมมัด ในขณะที่พำนักอยู่ในนครมักกะห์เป็นเรื่อง เกี่ยวกับพระเจ้า ประวัติศาสตร์ ความสงบสุข แต่เมื่อประทานลงมาขณะที่ท่านนบีมุฮัมมัด พำนักอยู่ในนครเมดีนะห์ ลงบัญญัติทางศาสนา บาปบุญคุณโทษ ประชาชนจึงสามารถปรับตัวเอง

ให้ทันเหตุการณ์ เปรียบเสมือนหนึ่งที่เราสอนหนังสือเด็ก ถ้าเราสอนเหตุที่มาก่อน เด็กจะมีความเข้าใจ และต่อมาถ้าสอนว่า คุณและโทษมืออย่างไร เด็กก็จะรู้จักเข้าใกล้และออกห่างสิ่งเหล่านั้นเอง โดยเด็กไม่กลัวอย่างไม่มีเหตุผล จึงนับได้ว่าพระผู้เป็นเจ้าได้ประทานพระคัมภีร์อัลกุรอานลงมาอย่างสุขุมที่สุด ความศรัทธาในพระผู้เป็นเจ้าจึงเกิดขึ้นอย่างสถิตแนบแน่น และประทับอยู่ในดวงจิตอย่างสนิทที่สุด

พระผู้เป็นเจ้า เป็นผู้ประทานคัมภีร์อัลกุรอานลงมา ท่านนบีมุฮัมมัดไม่ได้เขียนขึ้นเอง หรือเป็นคำสั่งสอนที่ท่านนบีมุฮัมมัดคิดขึ้นมาเอง เพราะท่านนบีไม่ได้ศึกษาเล่าเรียน อ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ ท่านนบีมุฮัมมัดรับพระโองการ

ด้วยการท่องจำ แต่พระคัมภีร์อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ที่ประกอบด้วย ภาษาสูง ความละเอียดแห่งถ้อยคำ สำนวนและอรรถรสนั้นไม่อยู่ในวิสัยของมนุษย์จะสามารถประพันธ์ขึ้นมาเองได้และยิ่งได้ศึกษาพระโองการต่างๆ ที่ปรากฏอยู่โดยละเอียดและโดยที่ผู้ศึกษามีจิตใจเป็นธรรม นอบน้อมต่อสัจธรรมและความเป็นจริงแล้ว ก็จะได้ยิ่งศรัทธาและเชื่อมั่นอย่างแน่นแฟ้นอีกว่าอัลกุรอานเป็นโองการมาจากพระเจ้า ได้ประทานแต่ท่านนบีมุฮัมมัดผู้มีคุณลักษณะสมบูรณ์แล้วที่พระองค์ทรงเลือกให้เป็นศาสดาของพระองค์ และท่านนบีมุฮัมมัดก็ได้ปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญโดยเผยแพร่หลักการที่แท้จริงออกไป จึงถือว่าพระคัมภีร์อัลกุรอานเป็นที่มาแห่งความเชื่อมั่น

และศรัทธา และเป็นหลักการและบัญญัติทั้งหมด
ซึ่งเราเรียกว่า ธรรมนุญของศาสนา

ในอัลกุรอานซึ่งเป็นคำสอนของศาสนานั้น
มีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มุสลิมจะต้องเรียนรู้
และมีความเชื่อมั่นอย่างจริงจังในภาคทฤษฎีที่
วางไว้ และพร้อมกันนั้นก็ต้องเริ่มปฏิบัติอย่างน้อย
ที่สุดเมื่อมีอายุบรรลุดตามศาสนภาวะหากมิได้
เริ่มปฏิบัติก็คงมีพันธะติดตัว และต้องรับโทษ
ตามที่ได้กำหนดไว้ในโลกหน้า

การกำหนดโทษในโลกหน้าบางคนเข้าใจว่าเป็นสิ่งที่มองไม่เห็น ไม่เคยมีใครรับทราบมา หรือขอทิ้งเอาไว้เป็นเรื่องข้างหน้า ไม่ต้องนำมาขบคิด แต่ตรงกันข้าม มุสลิมที่ได้รับการศึกษาในด้านศาสนาเป็นอย่างดี ก็จะไม่คิดเช่นนี้เลย แต่มีความเชื่อมั่นอย่างยิ่งว่าจะต้องเป็นเช่นนั้น และพยายามถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ก็เพราะการศรัทธาต่อหลักศาสนานั้นเอง

ศาสนาอิสลามให้ทางสว่างแก่มนุษย์โดยทั่วไป ผู้ใดปฏิบัติตามหลักการทางศาสนาอย่างจริงจัง จึงเป็นผู้ที่ควรแก่การยกย่องทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ผู้นับถือศาสนาอิสลามไม่ทำตัวขัดกับความจริงของโลก และจะต้องพยายามศึกษาทั้ง ๒ ทาง เพื่อให้มีความสุขในโลกนี้ด้วยวิชาการ

และให้มีความสุขในโลกหน้าด้วยการศานา
ความเจริญและการวิวัฒนาการของโลกนั้นจะ
ต้องถือเสมือนข้อคิดที่นำมาเปรียบเทียบกับ
หลักการทางศาสนา แต่อย่างไรก็ดี มิใช่ต้อง
นำมาเปลี่ยนหลักการ เพราะศาสนาอิสลามนั้น
ทันกับโลกทุกยุคทุกสมัย อยู่ที่มนุษย์จะนำมาใช้
ถูกหรือไม่เท่านั้น

ในเรื่องของความกตัญญูรู้คุณ ศาสนา
อิสลามสอนไว้เป็นอย่างมาก นับตั้งแต่พ่อแม่
ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณ ตลอดจนประเทศชาติ
ให้มีความรัก การเสียสละความสุขเพื่อผู้มี
พระคุณ รวมทั้งประเทศชาติ ดังท่านนบีมุฮัมมัด
ได้มีพระวอนะไว้ว่า

“ความรักประเทศชาติเป็นส่วนหนึ่งของการศรัทธา”

เพราะฉะนั้น มุสลิมจะอยู่ในประเทศใด จะเป็นประเทศมุสลิมหรือไม่ก็ตาม หากเป็นผู้ยึดมั่นในหลักการศาสนาแล้ว ก็ย่อมจะมีความรักในประเทศนั้นๆ ยอมเสียสละเพื่อประเทศชาติ เพราะเราจะอยู่อย่างมีความสุข ประกอบศาสนกิจได้เป็นอย่างดี ก็อยู่ที่ความสงบสุขภายในประเทศด้วย

ศาสนาอิสลามสอนอะไร

กระทรวงวัฒนธรรม ร่วมกับ

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

ดำเนินการจัดพิมพ์

เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๘ จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม

กลุ่มประชาสัมพันธ์

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

๖๖๖ ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรุ

เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร. ๐ - ๒๔๒๒ - ๘๘๕๓ - ๘